

การบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น

สำนักงาน ก.ค.ศ.

สรุปสาระสำคัญ

ร่างพระราชบัญญัติ

ระเบียบข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ.

บทนิยาม มาตรา ๔

“องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น”

อบจ.

กทม.

เทศบาล

เมืองพัทยา

อบต.

อปท. รูปแบบอื่น

“ผู้บริหารท้องถิ่น”

- นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัด
- นายกเทศมนตรี
- นายกองค้การบริหารส่วนตำบล
- ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร
- นายกเมืองพัทยา
- รวมถึงนายกหรือผู้บริหารท้องถิ่นรูปแบบอื่น

“ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น”

- ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด
- ปลัดเทศบาล
- ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล
- ปลัดกรุงเทพมหานคร
- ปลัดเมืองพัทยา
- รวมถึงปลัดหรือหัวหน้าข้าราชการที่ดำรงตำแหน่งสูงสุดใน อปท. รูปแบบอื่น

“ข้าราชการส่วนท้องถิ่น”

- ข้าราชการ อบจ.
- ข้าราชการเทศบาล
- ข้าราชการ อบต.
- ข้าราชการ กทม.
- ข้าราชการเมืองพัทยา
- รวมถึงข้าราชการ อปท. รูปแบบอื่น ซึ่งได้รับการบรรจุและแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยได้รับเงินเดือนจากงบประมาณหมวดเงินเดือนของ อปท. หรือเงินงบประมาณหมวดเงินอุดหนุนหรืองบประมาณอื่นของรัฐบาลที่ให้แก่อปท.

“ข้าราชการส่วนท้องถิ่นสามัญ”

- ข้าราชการส่วนท้องถิ่นซึ่งรับราชการในสังกัด อปท. แต่ไม่รวมถึงข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

“ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาส่วนท้องถิ่น”

- ข้าราชการครูส่วนท้องถิ่น คือ ข้าราชการส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็นผู้ประกอบวิชาชีพและทำหน้าที่เช่นเดียวกับข้าราชการครูตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- บุคลากรทางการศึกษา คือ ข้าราชการส่วนท้องถิ่นซึ่งดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติหน้าที่เช่นเดียวกับบุคลากรทางการศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

การนำกฎหมาย กฎ ประกาศ ระเบียบ หรือข้อบังคับที่ใช้กับข้าราชการ ประเภทอื่นมาใช้บังคับกับข้าราชการส่วนท้องถิ่นด้วย

มาตรา ๕ ในกรณีที่มีกฎหมาย กฎ ประกาศ ระเบียบหรือข้อบังคับใดใช้บังคับเพื่อให้สวัสดิการหรือสิทธิประโยชน์อื่นแก่ข้าราชการพลเรือนและข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้นำกฎหมาย กฎ ประกาศ ระเบียบหรือข้อบังคับนั้นมาใช้บังคับแก่ข้าราชการส่วนท้องถิ่นด้วย เว้นแต่จะได้มีกฎหมาย กฎ ประกาศ ระเบียบ หรือข้อบังคับอื่นใดบัญญัติไว้สำหรับข้าราชการส่วนท้องถิ่นหรือลูกจ้างหรือพนักงานจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยเฉพาะ

ค่าใช้จ่ายด้านการบริหารงานบุคคลของ อปท.

มาตรา ๑๐ ในการจ่ายเงินเดือน ค่าจ้าง และประโยชน์ตอบแทนอื่นของข้าราชการ ส่วนท้องถิ่น ลูกจ้างและพนักงานจ้าง ให้ อปท. จ่ายจากเงินรายได้ที่เป็นงบประมาณ รายจ่าย โดยจะกำหนดและจ่ายสูงกว่าร้อยละ ๔๐ ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี ไม่ได้

รายได้และงบประมาณรายจ่ายตามวรรคหนึ่ง ไม่รวมเงินอุดหนุนตามภารกิจ ถ่ายโอนและเงินอุดหนุนที่รัฐจัดสรรเป็นเงินเดือน ค่าจ้าง และประโยชน์ตอบแทนอื่น ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

คณะกรรมการข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ก.ถ.)

มาตรา ๑๕

คณะกรรมการข้าราชการส่วนท้องถิ่น
(ก.ถ.) มาตรา ๑๕

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยหรือรัฐมนตรีช่วยฯ
ที่ได้รับมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ

กรรมการผู้แทนส่วนราชการ (๒ คน)

- ปลัดกระทรวงการคลัง
- ปลัดกระทรวงมหาดไทย
- เลขาธิการ กกก.ข้าราชการครูฯ
- เลขาธิการ ก.พ.
- ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ
- อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กรรมการผู้แทน อปท. (๘ คน)

ผู้แทนผู้บริหารท้องถิ่น ๔ คน

- นายก อบจ. ๑ คน
- นายกเทศมนตรี ๑ คน
- นายก อบต. ๑ คน
- นายกหรือผู้บริหารท้องถิ่นรูปแบบอื่น ๑ คน

ผู้แทนข้าราชการส่วนท้องถิ่น ๔ คน

- ข้าราชการ อบจ. ๑ คน
- ข้าราชการเทศบาล ๑ คน
- ข้าราชการ อบต. ๑ คน
- ข้าราชการท้องถิ่นรูปแบบอื่น ๑ คน

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
(๘ คน)

- ด้านบริหารงานท้องถิ่น
- ด้านการศึกษา
- ด้านบริหารงานบุคคล
- ด้านการบริหารและการจัดการ
- ด้านกฎหมาย
- ด้านบริหารราชการแผ่นดิน

เลขาธิการ ก.ถ.
เป็นกรรมการและเลขานุการ

วาระ ๔ ปี และจะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกิน ๒ วาระไม่ได้

หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการข้าราชการส่วนท้องถิ่น

มาตรา ๒๒ คณะกรรมการข้าราชการส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้

- (๑) กำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ หลักเกณฑ์ วิธีการ และมาตรฐานในการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น เพื่อให้การบริหารงานบุคคลของ อปท. แต่ละประเภทมีประสิทธิภาพเป็นแนวทางที่สอดคล้องกัน และเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของท้องถิ่นและของรัฐ
- (๒) ออกกฎ ก.ถ. ประกาศ และระเบียบเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น ให้คำแนะนำหรือวางแนวทางการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ กฎ ก.ถ. เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้
- (๓) กำหนดโครงสร้างและกรอบอัตรากำลังของ อปท.
- (๔) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการรับรองคุณสมบัติของผู้ได้รับปริญญา ประกาศนียบัตรวิชาชีพหรือคุณวุฒิอย่างอื่น เพื่อประโยชน์ในการบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการส่วนท้องถิ่นและการกำหนดเงินเดือนหรือค่าตอบแทน รวมทั้งระดับตำแหน่งตำแหน่งที่มีวิทยฐานะ และประเภทตำแหน่งสำหรับคุณวุฒิดังกล่าว
- (๕) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการสอบแข่งขัน การสอบคัดเลือก คัดเลือก การบรรจุและแต่งตั้ง การย้าย การโอน ข้าราชการส่วนท้องถิ่นระหว่าง อปท. หรือระหว่าง อปท. กับส่วนราชการอื่น หรือการรับโอนข้าราชการประเภทอื่นมาเป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่น การเลื่อนขั้นเงินเดือน การเลื่อนระดับ การสอบสวน การลงโทษทางวินัย การให้พ้นจากตำแหน่งและการประเมินผลการปฏิบัติงานของข้าราชการส่วนท้องถิ่น

- (๖) กำหนดเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง เงินเพิ่มค่าครองชีพ และสวัสดิการ ประโยชน์ตอบแทนอื่น ให้คำนึงถึงการมีส่วนที่เหมาะสมแก่รายได้และการพัฒนาท้องถิ่น โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง
- (๗) พัฒนาข้าราชการส่วนท้องถิ่นให้มีความรู้ ความสามารถ ความซื่อสัตย์ สุจริต คุณธรรมและมีทัศนคติที่ดี เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ราชการมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ รวมทั้งส่งเสริมให้ข้าราชการส่วนท้องถิ่นมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติราชการ
- (๘) กำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการให้และจัดทุนการศึกษา เพื่อพัฒนาบุคลากรของ อปท. ให้สอดคล้องกับนโยบาย และยุทธศาสตร์การบริหารงานบุคคลของ อปท. ทั้งนี้ ทุนการศึกษาดังกล่าวให้ใช้จากรายได้ของ อปท. ที่ประสงค์จะให้ทุนการศึกษานั้น
- (๙) ดำเนินการสรรหาข้าราชการส่วนท้องถิ่น โดยการสอบแข่งขัน สอบคัดเลือกและคัดเลือกตำแหน่งประเภทบริหาร ท้องถิ่น ประเภทอำนวยการท้องถิ่น และตำแหน่งสายงานบริหารสถานศึกษา
- (๑๐) ให้ความเห็นชอบการแต่งตั้งและการให้พ้นจากตำแหน่งของข้าราชการส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎ ก.ถ.
- (๑๑) จัดระบบทะเบียนประวัติข้าราชการส่วนท้องถิ่นและการแก้ไขทะเบียนประวัติข้าราชการส่วนท้องถิ่น ตลอดจนการควบคุมการเกษียณอายุราชการของข้าราชการส่วนท้องถิ่น

- (๑๒) กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมในการปฏิบัติการเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้
- (๑๓) พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ ตามหมวด ๙ การอุทธรณ์
- (๑๔) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการบริหาร และการปฏิบัติงานของข้าราชการส่วนท้องถิ่น
- (๑๕) กำกับ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล ให้เป็นไปตามนโยบาย กฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ มติ ก.ธ. รวมถึงมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง เพื่อรักษาความเป็นธรรมและมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น
- (๑๖) ตีความและวินิจฉัยปัญหาที่เกิดขึ้น เนื่องจากการใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้ รวมตลอดทั้งกำหนดแนวทางปฏิบัติในกรณีที่เป็นปัญหา
- (๑๗) กำกับการปฏิบัติงานของสำนักงาน ก.ธ.
- (๑๘) ปฏิบัติการอื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้และตามกฎหมายอื่น

คณะกรรมการข้าราชการส่วนท้องถิ่น (อ.ก.ถ.)

มาตรา ๒๓ ก.ถ. มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการข้าราชการส่วนท้องถิ่น เรียกโดยย่อว่า “อ.ก.ถ.” ในด้านต่าง ๆ ตามหน้าที่และอำนาจที่กฎหมายกำหนดเป็นหน้าที่ของ ก.ถ. เพื่อทำหน้าที่ศึกษา ให้คำปรึกษาแนะนำ พิจารณาวินิจฉัย และทำการใด ๆ แทน ในกรณีนี้ ก.ถ.อาจมอบหมายให้ อ.ก.ถ. กระทำในเรื่องใดจนเสร็จแล้วรายงานให้ ก.ถ. ทราบได้

การแต่งตั้งคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้มีคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ส่วนท้องถิ่น ทำหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาส่วนท้องถิ่นด้วย

จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการแต่งตั้ง อ.ก.ถ. รวมตลอดทั้งวิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.ถ.

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการส่วนท้องถิ่น (สำนักงาน ก.ถ.)

มาตรา ๓๐ ให้มีสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการส่วนท้องถิ่น เรียกโดยย่อว่า “**สำนักงาน ก.ถ.**” เป็นส่วนราชการมีฐานะเป็นกรมในกระทรวงมหาดไทย โดยมีเลขาธิการ ก.ถ. เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและบริหารราชการของสำนักงาน

สำนักงาน ก.ถ. มีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินงานในหน้าที่ของ ก.ถ.
- (๒) พัฒนาข้าราชการส่วนท้องถิ่นให้มีความรู้ ความสามารถ ความซื่อสัตย์ สุจริต คุณธรรมและมีทัศนคติที่ดี เพื่อการปฏิบัติหน้าที่ราชการมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ รวมทั้งส่งเสริมให้ข้าราชการส่วนท้องถิ่นมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ
- (๓) ส่งเสริม สนองแะ และให้คำปรึกษาแก่ อ.ก.ถ. อ.ก.ถ.จังหวัด และ อปท. เกี่ยวกับหลักเกณฑ์ วิธีการ และแนวทางการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น
- (๔) วิเคราะห์ วิจัย และจัดทำยุทธศาสตร์ จัดระบบเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นของข้าราชการส่วนท้องถิ่น และโครงสร้างส่วนราชการของ อปท.
- (๕) พัฒนา ส่งเสริม วิเคราะห์ วิจัย เกี่ยวกับนโยบาย ยุทธศาสตร์ ระบบหลักเกณฑ์ วิธีการ และมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นของข้าราชการส่วนท้องถิ่น

- (๖) ติดตามและประเมินผลการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นของข้าราชการส่วนท้องถิ่น
- (๗) จัดทำระบบฐานข้อมูลทะเบียนประวัติ การรักษาทะเบียนประวัติ การควบคุมการเกษียณอายุราชการของข้าราชการส่วนท้องถิ่น
- (๘) ดำเนินการเกี่ยวกับแผนกำลังคนของ อปท.
- (๙) จัดให้มีการดำเนินการสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการใน อปท. คัดเลือกหรือสอบคัดเลือกเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทบริหารท้องถิ่น ประเภทอำนวยการท้องถิ่นหรือตำแหน่งอื่นตามที่ ก.ธ. ประกาศกำหนด
- (๑๐) ดำเนินการเกี่ยวกับการให้ทุนการศึกษาเพื่อพัฒนาบุคลากรของ อปท.
- (๑๑) ส่งเสริม ประสานงาน เผยแพร่ ให้คำปรึกษาแนะนำ และดำเนินการเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการและการส่งเสริมคุณภาพชีวิตสำหรับข้าราชการส่วนท้องถิ่น
- (๑๒) ดำเนินการเกี่ยวกับการรับรองคุณวุฒิของผู้ได้รับปริญญา ประกาศนียบัตรวิชาชีพ หรือคุณวุฒิอย่างอื่น เพื่อประโยชน์ในการบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่น และการกำหนดอัตราเงินเดือนหรือค่าตอบแทน รวมทั้งระดับตำแหน่งมีวิทยฐานะและประเภทตำแหน่งสำหรับคุณวุฒิดังกล่าว
- (๑๓) จัดทำรายงานประจำปีเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นของข้าราชการส่วนท้องถิ่นเสนอต่อ ก.ธ.
- (๑๔) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ กฎหมายอื่น และตามที่ ก.ธ. มอบหมาย

คณะกรรมการอนุกรรมการข้าราชการส่วนท้องถิ่นจังหวัด (อ.ก.ถ.จังหวัด)

มาตรา ๒๔

คณะกรรมการอนุกรรมการข้าราชการส่วนท้องถิ่นจังหวัด
(อ.ก.ถ. จังหวัด) มาตรา ๒๔

ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือรองผู้ว่าฯ ที่ได้รับมอบหมาย
เป็นประธานอนุกรรมการ

อนุกรรมการผู้แทนส่วนราชการ
ในจังหวัดที่เกี่ยวข้อง ซึ่ง
ผู้ว่าราชการจังหวัดประกาศ
กำหนด (๔ คน)

อนุกรรมการผู้แทน อปท. ภายในจังหวัด (๖ คน)

- ผู้แทนผู้บริหารท้องถิ่น ๓ คน
 - นายก อบจ. ๑ คน
 - นายกเทศมนตรี ๑ คน
 - นายก อบต. ๑ คน
- ผู้แทนข้าราชการส่วนท้องถิ่น ๓ คน
 - ข้าราชการ อบจ. ๑ คน
 - ข้าราชการ เทศบาล ๑ คน
 - ข้าราชการ อบต. ๑ คน

อนุกรรมการ
ผู้ทรงคุณวุฒิ (๖ คน)

- ด้านการบริหารงานท้องถิ่น
- ด้านการศึกษา
- ด้านการบริหารงานบุคคล
- ด้านการบริหารและ
การจัดการ
- ด้านกฎหมาย
- ด้านการบริหารราชการ
แผ่นดิน

ผู้อำนวยการสำนักงาน ก.ถ.จังหวัด
เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ

กรณีจังหวัดใดมี อปท. รูปแบบอื่น ให้เพิ่ม
อนุกรรมการ ดังนี้

- ผู้แทนส่วนราชการ ๒ คน
- ผู้แทนผู้บริหารท้องถิ่นรูปแบบอื่น ๑ คน
- ผู้แทนข้าราชการส่วนท้องถิ่น ๑ คน
- ผู้ทรงคุณวุฒิ ๒ คน

วาระ ๔ ปี และจะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกิน ๒ วาระไม่ได้

หน้าที่และอำนาจของ อ.ก.ถ. จังหวัด

มาตรา ๒๗ อ.ก.ถ.จังหวัด มีหน้าที่และอำนาจและรับผิดชอบเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นภายในจังหวัดนั้น โดยคำนึงถึงความเหมาะสมและความจำเป็นของท้องถิ่น ในการนี้ให้ อ.ก.ถ.จังหวัด มีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้

- (๑) ดำเนินการและกำกับการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นของ อปท. ให้สอดคล้องกับทิศทาง นโยบาย ยุทธศาสตร์ แนวทางการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ ตามกฎ ประกาศ ระเบียบ มาตรฐาน และมติที่ ก.ถ. กำหนด รวมถึงมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง
- (๒) พัฒนาข้าราชการส่วนท้องถิ่นให้มีความรู้ ความสามารถ ความซื่อสัตย์ สุจริต คุณธรรมและมีทัศนคติที่ดี เพื่อการปฏิบัติหน้าที่ราชการมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ รวมทั้งส่งเสริมให้ข้าราชการส่วนท้องถิ่นมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีขวัญกำลังใจ ในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ
- (๓) ให้คำปรึกษาและแนะนำในการปฏิบัติงานด้านการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นของ อปท.

- (๔) เสริมสร้างและพัฒนาข้าราชการส่วนท้องถิ่น ให้มีทัศนคติที่ดี เพื่อให้มีคุณธรรม คุณภาพชีวิตที่ดี มีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ
- (๕) พิจารณากำหนดแนวทางดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นของข้าราชการส่วนท้องถิ่น ซึ่งต้องสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และมาตรฐานที่ ก.ธ. กำหนด
- (๖) ให้ความเห็นชอบการบรรจุ การแต่งตั้งและการให้พ้นจากตำแหน่งของข้าราชการส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎ ก.ธ.
- (๗) พิจารณาเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยและการสั่งให้ออกจากราชการตามที่กำหนดในกฎ ก.ธ.
- (๘) พิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ ตามหมวด ๑๐ การร้องทุกข์
- (๙) ปฏิบัติการอื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ตามกฎหมายอื่นและตามที่ ก.ธ. มอบหมาย

สำนักงาน ก.ธ. จังหวัด

มาตรา ๓๑ ให้มีสำนักงานข้าราชการส่วนท้องถิ่นจังหวัด เรียกโดยย่อว่า “สำนักงาน ก.ธ. จังหวัด” ทำหน้าที่เลขานุการคณะกรรมการข้าราชการส่วนท้องถิ่นจังหวัด โดยมีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินงานในหน้าที่ของ อ.ก.ธ.จังหวัด
- (๒) พัฒนาข้าราชการส่วนท้องถิ่นให้มีความรู้ ความสามารถ ความซื่อสัตย์ สุจริต คุณธรรมและมีทัศนคติที่ดีเพื่อการปฏิบัติหน้าที่ราชการมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ รวมทั้งส่งเสริมให้ข้าราชการส่วนท้องถิ่นมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ
- (๓) ส่งเสริม เสนอแนะ และให้คำปรึกษาแก่ อปท. เกี่ยวกับแนวทาง หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขการบริหารงานบุคคล ส่วนท้องถิ่น

- (๔) ดำเนินการเกี่ยวกับการรักษาทะเบียนประวัติ ควบคุมการเกษียณอายุราชการและข้อมูลกำลังคน
- (๕) รวบรวมข้อมูล ศึกษาและวิเคราะห์เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของ อ.ก.ธ.จังหวัด
- (๖) ร่วมมือและประสานงานกับ อปท. ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้
- (๗) ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของ อปท. ข้าราชการส่วนท้องถิ่น แล้วจัดทำเป็นรายงาน และรายงานประจำปีเพื่อนำเสนอ อ.ก.ธ.จังหวัด
- (๘) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ กฎหมายอื่นที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นและตามที่ อ.ก.ธ.จังหวัด มอบหมาย

การกำหนดตำแหน่ง

มาตรา ๓๕ ตำแหน่งข้าราชการส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย

(๑) ตำแหน่งข้าราชการส่วนท้องถิ่นสามัญมี ๔ ประเภท ดังนี้

(ก) ประเภทบริหารท้องถิ่น ได้แก่ ปลัด อปท. และรองปลัด อปท. หรือตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นตามที่ ก.ธ. กำหนด

(ข) ประเภทอำนวยการท้องถิ่น ได้แก่ หัวหน้าหน่วยงานระดับฝ่ายขึ้นไปใน อปท. หรือตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นตามที่ ก.ธ. กำหนด

(ค) ประเภทวิชาการ ได้แก่ ตำแหน่งที่จำเป็นต้องใช้ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตามที่ ก.ธ. ประกาศกำหนด เพื่อปฏิบัติงานในหน้าที่ตำแหน่งนั้น

(ง) ประเภททั่วไป ได้แก่ ตำแหน่งที่มีชื่อตำแหน่งประเภทบริหารท้องถิ่น ประเภทอำนวยการท้องถิ่นและตำแหน่งประเภทวิชาการ ตามที่ ก.ธ. ประกาศกำหนด เพื่อปฏิบัติงานในหน้าที่ตำแหน่งนั้น

ระดับตำแหน่งข้าราชการส่วนท้องถิ่น ให้เป็นไปตามที่ ก.ธ. ประกาศกำหนด

(๒) ตำแหน่งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาส่วนท้องถิ่น

ให้นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในส่วน of ตำแหน่งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามาใช้บังคับแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของ อปท. โดยอนุโลม

ตำแหน่งที่มีวิสัยฐานะให้นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา มาใช้บังคับโดยอนุโลม

การสรรหาข้าราชการส่วนท้องถิ่น

มาตรา ๔๓ ให้ ก.ธ. ดำเนินการหรือจัดให้มีการสอบแข่งขันและจัดทำบัญชีรายชื่อผู้สอบแข่งขันได้ เรียงตามลำดับคะแนนที่สอบแข่งขันได้จากมากไปหาน้อยแล้วประกาศบัญชีรายชื่อผู้สอบแข่งขันได้นั้น เพื่อให้ อปท. ใช้บรรจุบุคคลเข้ารับราชการและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ทั้งนี้ ก.ธ. อาจมอบอำนาจให้ อ.ก.ธ.จังหวัด ดำเนินการแทนได้

การสอบแข่งขัน การขึ้นบัญชีผู้สอบแข่งขันได้ และรายละเอียดเกี่ยวกับการสอบแข่งขัน ให้เป็นไปตามที่ ก.ธ.ประกาศกำหนด

มาตรา ๔๕ ให้ ก.ถ. ดำเนินการหรือจัดให้มีการสอบคัดเลือกและคัดเลือกด้วยการทดสอบความรู้ ความสามารถตามมาตรฐานสำหรับตำแหน่งประเภทบริหารท้องถิ่น ประเภทอำนวยการท้องถิ่นและตำแหน่งสายงานบริหารสถานศึกษา หรือตำแหน่งอื่นที่ ก.ถ. ประกาศกำหนด ตามระยะเวลาและจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ผ่านการทดสอบเรียงตามลำดับคะแนนที่ผ่านการทดสอบจากมากไปหาน้อย แล้วประกาศบัญชีรายชื่อผู้ผ่านการทดสอบนั้น พร้อมทั้งแจ้งให้ อปท. ทราบ เพื่อใช้แต่งตั้งข้าราชการส่วนท้องถิ่น ให้ดำรงตำแหน่งที่สอบคัดเลือกหรือคัดเลือกได้แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ก.ถ. อาจมอบให้ อ.ก.ถ.จังหวัด ดำเนินการแทนได้เท่าที่จำเป็น

ระยะเวลาการจัดให้มีการทดสอบต้องคำนึงถึงการเปิดโอกาสให้ผู้มีคุณสมบัติได้เข้ารับการทดสอบได้อย่างทั่วถึง การทดสอบ ชี้แจงบัญชีผู้ผ่านการทดสอบ และรายละเอียดที่เกี่ยวกับการทดสอบ ให้เป็นไปตามที่ ก.ถ.ประกาศกำหนด

มาตรา ๕๖ อปท. ใดมีตำแหน่งประเภทบริหารท้องถิ่นและตำแหน่งประเภทอำนวยการท้องถิ่น หรือตำแหน่งอื่นที่ ก.ถ. ประกาศกำหนดว่างลง ให้ผู้บริหารท้องถิ่นนั้นแต่งตั้งผู้ที่ผ่านการทดสอบจากบัญชีรายชื่อตามมาตรา ๔๕ ให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวภายใน ๖๐ วัน

มาตรา ๕๘ การสอบคัดเลือกข้าราชการส่วนท้องถิ่นเพื่อเปลี่ยนตำแหน่งจากตำแหน่งประเภททั่วไปเป็นตำแหน่งประเภทวิชาการ หรือการคัดเลือกเพื่อเลื่อนระดับตำแหน่งในตำแหน่งประเภททั่วไปและประเภทวิชาการให้ อปท. ดำเนินการ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่ ก.ถ. ประกาศกำหนด

การบรรจุและแต่งตั้ง

มาตรา ๔๗ ห้ามมิให้บรรจุและแต่งตั้งข้าราชการส่วนท้องถิ่นในกรณีดังนี้

(๑) บรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในสายงานที่ไม่มีอยู่ในมาตรฐานกำหนดตำแหน่งหรือมาตรฐานวิทยฐานะที่ ก.ถ. ประกาศกำหนด

(๒) บรรจุและแต่งตั้งมีภาระค่าใช้จ่ายรวมกันสูงกว่าที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๐

ผู้ออกคำสั่งที่ฝ่าฝืนกรณีดังกล่าว ให้ถือว่าเป็นการกระทำโดยจงใจและต้องรับผิดชอบในความเสียหายที่เกิดขึ้น

มาตรา ๕๐ ผู้บริหารท้องถิ่นมีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง การโอน การรับโอน การสอบสวน การลงโทษทางวินัย และการให้ออกจากราชการ หรือการอื่นใดที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการส่วนท้องถิ่น สำหรับ**การย้าย การเลื่อนระดับ** และ**การเลื่อนเงินเดือน** ให้เป็นอำนาจของผู้บริหารท้องถิ่นและปลัด อปท. ดังต่อไปนี้

(๑) ตำแหน่งประเภทบริหารท้องถิ่นที่ดำรงตำแหน่งปลัด อปท. ให้ผู้บริหารท้องถิ่นเป็นผู้มีอำนาจ

(๒) ตำแหน่งประเภทบริหารท้องถิ่นที่ดำรงตำแหน่งรองปลัด อปท. ประเภทอำนวยการท้องถิ่น และตำแหน่งประเภทวิชาการระดับเชี่ยวชาญขึ้นไป ให้ผู้บริหารท้องถิ่นเป็นผู้มีอำนาจ ตามข้อเสนอของปลัด อปท.

(๓) ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาส่วนท้องถิ่นที่ดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาหรือตำแหน่งที่มีวิทยฐานะเชี่ยวชาญขึ้นไป ให้ผู้บริหารท้องถิ่นเป็นผู้มีอำนาจตามข้อเสนอของปลัด อปท.

(๔) ข้าราชการส่วนท้องถิ่นที่ดำรงตำแหน่งอื่นนอกจากตำแหน่งตาม (๑) (๒) และ (๓) ให้ปลัด อปท. เป็นผู้มีอำนาจ

กรณีที่ผู้บริหารท้องถิ่นไม่เห็นด้วยกับการเสนอของปลัด อปท. ตาม (๒) และ (๓) ให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอให้ อ.ก.ธ.จังหวัดพิจารณา โดยให้ชี้แจงแสดงเหตุผลประกอบความเห็น เมื่อ อ.ก.ธ.จังหวัด พิจารณามีมติเป็นประการใดให้ปฏิบัติไปตามนั้น

การออกคำสั่งบรรจุ การแต่งตั้ง การย้าย การเลื่อนระดับ การโอน การรับโอน และการให้ข้าราชการส่วนท้องถิ่นพ้นจากตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง ต้องได้รับความเห็นชอบจาก ก.ธ. หรือ อ.ก.ธ.จังหวัด ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่ ก.ธ. ประกาศกำหนด

มาตรา ๕๗ ข้าราชการส่วนท้องถิ่นตำแหน่งประเภทบริหารที่ดำรงตำแหน่งปลัด อปท. ปฏิบัติหน้าที่เดียวติดต่อกันครบ ๔ ปี นับแต่เวลาที่ได้รับแต่งตั้ง ให้สับเปลี่ยนหน้าที่โดยการโอนไปปฏิบัติหน้าที่ที่ อปท. อื่น

กรณีมีเหตุผลความจำเป็นและเพื่อประโยชน์ของทางราชการที่จะให้ผู้นั้นอยู่ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งเดิมต่อไป ให้ผู้บริหารท้องถิ่นขอความเห็นชอบ อ.ก.ค.จังหวัด ได้คราวละ ๑ ปี แต่รวมแล้วไม่เกิน ๔ ปี

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง และวรรคสอง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ ก.ค. กำหนด

กรณีมีเหตุผลความจำเป็นและเพื่อประโยชน์ของทางราชการ ก.ค. อาจกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขข้างต้นใช้บังคับแก่ข้าราชการส่วนท้องถิ่นสามัญตำแหน่งประเภทบริหารท้องถิ่นที่ดำรงตำแหน่งรองปลัด อปท. และข้าราชการส่วนท้องถิ่นสามัญประเภทอำนวยการท้องถิ่นที่ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนัก ผู้อำนวยการกอง หรือตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นตามที่ ก.ค. กำหนด

การรักษาราชการแทน

มาตรา ๖๐ ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งปลัด อปท. หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ให้ผู้บริหารท้องถิ่นแต่งตั้งรองปลัด อปท. เป็นผู้รักษาาชการแทน ถ้ามีรองปลัดฯ หลายคน ให้ผู้บริหารท้องถิ่นแต่งตั้งคนใดคนหนึ่งเป็นผู้รักษาาชการแทน ถ้าไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งรองปลัดฯ หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ให้ผู้บริหารท้องถิ่นแต่งตั้งหัวหน้าส่วนราชการ ซึ่งดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการ หรือเทียบเท่าเรียงตามลำดับใน อปท. เป็นผู้รักษาาชการแทน

ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งรองปลัดฯ หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ผู้บริหารท้องถิ่นจะแต่งตั้งหัวหน้าส่วนราชการซึ่งดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการท้องถิ่นหรือเทียบเท่าเรียงตามลำดับระดับตำแหน่งใน อปท. นั้น เป็นผู้รักษาาชการแทนก็ได้

ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการซึ่งดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการท้องถิ่นหรือเทียบเท่าหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ให้ผู้บริหารท้องถิ่นแต่งตั้งข้าราชการส่วนท้องถิ่นในส่วนราชการนั้นหรือข้าราชการส่วนท้องถิ่นใน อปท. นั้นซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าประเภทอำนวยการท้องถิ่นหรือเทียบเท่าเรียงตามลำดับระดับตำแหน่งเป็นผู้รักษาาชการแทน

การรักษาการในตำแหน่ง

มาตรา ๖๑ ในกรณีที่ตำแหน่งข้าราชการส่วนท้องถิ่นว่างลง หรือผู้ดำรงตำแหน่งไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ราชการได้ เป็นกรณีที่มีได้บัญญัติไว้ในมาตรา ๖๐ ให้ผู้บริหารท้องถิ่นมีอำนาจสั่งให้ข้าราชการส่วนท้องถิ่นที่เห็นสมควร รักษาการในตำแหน่งนั้นได้ตามระเบียบที่ ก.ธ. กำหนด

ผู้รักษาการในตำแหน่งมีหน้าที่และอำนาจตามตำแหน่งที่รักษาการนั้น ในกรณีที่มีกฎหมาย กฎ ประกาศ ระเบียบ ข้อบังคับ มติของคณะรัฐมนตรี หรือคำสั่งผู้บังคับบัญชาแต่งตั้งให้ผู้ดำรงตำแหน่งนั้น เป็นกรรมการหรือให้มีหน้าที่และอำนาจอย่างไร ก็ให้ผู้รักษาการในตำแหน่งทำหน้าที่กรรมการหรือมีหน้าที่และอำนาจอย่างนั้นในระหว่างที่รักษาการในตำแหน่ง แล้วแต่กรณี

การปฏิบัติราชการแทน

มาตรา ๖๒ อำนาจในการสั่ง การอนุญาต การอนุมัติ การปฏิบัติราชการหรือการดำเนินการอื่นที่ผู้ดำรงตำแหน่งใดจะพึงปฏิบัติหรือดำเนินการตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งใดหรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องใด ถ้ามิได้กำหนดเรื่องการมอบอำนาจไว้เป็นอย่างอื่น หรือมิได้ห้ามเรื่องการมอบอำนาจไว้ ผู้ดำรงตำแหน่งนั้นอาจมอบอำนาจให้ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นในส่วนราชการเดียวกันหรือส่วนราชการอื่นเป็นผู้ปฏิบัติราชการแทนได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่ ก.ค. กำหนด

การย้ายและการโอน

มาตรา ๖๔ การย้ายข้าราชการส่วนท้องถิ่นไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในตำแหน่งที่ต่ำกว่าเดิมหรือย้ายข้าราชการส่วนท้องถิ่นในตำแหน่งสายผู้บริหารและผู้บริหารสถานศึกษาไปแต่งตั้งในตำแหน่งประเภทอื่นที่มีใช้ตำแหน่งประเภทบริหารจะกระทำมิได้ เว้นแต่ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้นั้นยินยอม

มาตรา ๖๖ การโอนข้าราชการส่วนท้องถิ่นของ อปท. ใดไปเป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่นของ อปท. อื่นในตำแหน่งและระดับที่ต่ำกว่าเดิมจะกระทำมิได้ เว้นแต่ ผู้นั้นยินยอม โดยให้ดำเนินการตกลงกันระหว่าง อปท. ต้นสังกัด ข้าราชการส่วนท้องถิ่นที่ขอโอน กับ อปท. ที่ประสงค์จะรับโอน

มาตรา ๖๘ ในกรณีที่มีเหตุผลความจำเป็นเพื่อให้การบริหารงานของ อปท. และการปฏิบัติราชการของข้าราชการส่วนท้องถิ่นเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ หรือเพื่อแก้ไขปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในพื้นที่ระหว่างข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้บริหารท้องถิ่น หรือผู้นำชุมชน และไม่สามารถดำเนินการโอนข้าราชการส่วนท้องถิ่นระหว่าง อปท. โดยความสมัครใจได้ ให้ ก.ธ. พิจารณาและมีมติให้ข้าราชการส่วนท้องถิ่นโอนไปสังกัด อปท. อื่นได้ และให้ผู้บริหารท้องถิ่นดำเนินการให้เป็นไปตามมตินั้น ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งมติ ทั้งนี้ ก.ธ. อาจมอบให้ อ.ก.ธ.จังหวัด ดำเนินการแทนได้

มาตรา ๖๙ ในกรณีที่มีเหตุความจำเป็นและเพื่อประโยชน์ของทางราชการ ให้ ก.ธ. มีอำนาจส่งข้าราชการส่วนท้องถิ่นไปประจำสำนักงาน ก.ธ. สำนักงาน ก.ธ.จังหวัด หรือ อปท. ต้นสังกัดเป็นการชั่วคราว โดยให้พ้นจากตำแหน่งหน้าที่เดิมได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ธ. ประกาศกำหนด ทั้งนี้ ก.ธ. อาจมอบให้ อ.ก.ธ.จังหวัด เป็นผู้ดำเนินการแทนได้

วินัยและการรักษาวินัย

➤ วินัยอย่างไม่มีร้ายแรง (มาตรา ๘๑ - ๘๓)

มาตรา ๘๑ ข้าราชการส่วนท้องถิ่นต้องกระทำการอันเป็นข้อปฏิบัติดังต่อไปนี้

- (๑) ต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต และเที่ยงธรรม
- (๒) ต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบของทางราชการ มติของคณะรัฐมนตรี นโยบายของรัฐบาล และปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ
- (๓) ต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เกิดผลดีหรือความก้าวหน้าแก่ราชการด้วยความตั้งใจอุทิศสละ เอาใจใส่ และรักษาประโยชน์ของทางราชการ
- (๔) ต้องปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการ โดยไม่ขัดขืนหรือหลีกเลี่ยง แต่ถ้าเห็นว่าการปฏิบัติตามคำสั่งนั้นจะทำให้เสียหายแก่ราชการ หรือจะเป็นการไม่รักษาประโยชน์ของทางราชการจะต้องเสนอความเห็นเป็นหนังสือทันทีเพื่อให้ผู้บังคับบัญชาทบทวนคำสั่งนั้น และเมื่อได้เสนอความเห็นแล้ว ถ้าผู้บังคับบัญชายืนยันให้ปฏิบัติตามคำสั่งเดิม ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาต้องปฏิบัติตาม
- (๕) ต้องอุทิศเวลาของตนให้แก่ราชการ จะละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการมิได้

- (๖) ต้องรักษาความลับของทางราชการ
- (๗) ต้องสุภาพเรียบร้อย รักษาความสามัคคีและต้องช่วยเหลือกันในการปฏิบัติราชการระหว่างข้าราชการด้วยกันและผู้ร่วมปฏิบัติราชการ
- (๘) ต้องต้อนรับ ให้ความสะดวก ให้ความเป็นธรรม และให้การสงเคราะห์แก่ประชาชนผู้ติดต่อราชการเกี่ยวกับหน้าที่ของตน
- (๙) ต้องวางตนเป็นกลางทางการเมืองในการปฏิบัติหน้าที่ราชการและในการปฏิบัติภารกิจอื่นที่เกี่ยวข้องกับประชาชนกับจะต้องปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการว่าด้วยมารยาททางการเมืองของข้าราชการด้วย
- (๑๐) ต้องรักษาชื่อเสียงของตน และรักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนมิให้เสื่อมเสีย
- (๑๑) กระทำการอื่นใดตามที่กำหนดในกฎ ก.ณ.

มาตรา ๘๒ ข้าราชการส่วนท้องถิ่นต้องไม่กระทำการใดอันเป็นข้อห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) ต้องไม่รายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา การรายงานโดยปกปิดข้อความซึ่งควรต้องแจ้งถือว่าเป็นการรายงานเท็จด้วย
- (๒) ต้องไม่ปฏิบัติราชการอันเป็นการกระทำการข้ามผู้บังคับบัญชาเหนือตน เว้นแต่ผู้บังคับบัญชาเหนือตนขึ้นไปเป็นผู้สั่งให้กระทำหรือได้รับอนุญาตเป็นพิเศษชั่วคราว
- (๓) ต้องไม่อาศัยหรือยอมให้ผู้อื่นอาศัยตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนหาประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือผู้อื่น
- (๔) ต้องไม่ประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ
- (๕) ต้องไม่กระทำการหรือยอมให้ผู้อื่นกระทำการหาผลประโยชน์อันอาจทำให้เสียความเที่ยงธรรมหรือเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน
- (๖) ต้องไม่เป็นการรวมการผู้จัดการ หรือผู้จัดการ หรือดำรงตำแหน่งอื่นใดที่มีลักษณะงานคล้ายคลึงกันนั้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท
- (๗) ต้องไม่กระทำการอย่างใดที่เป็นการก่อกวนก่อกอง ก่อชื้อ หรือข่มเหงกันในการปฏิบัติราชการ
- (๘) ต้องไม่กระทำการอันเป็นการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศตามที่กำหนดในกฎ ก.ถ.
- (๙) ต้องไม่ดูหมิ่น เหยียดหยาม ก่อชื้อ หรือข่มเหงประชาชนผู้ติดต่อราชการ
- (๑๐) ไม่กระทำการอื่นใดตามที่กำหนดในกฎ ก.ถ.

มาตรา ๘๓ ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ใดไม่ปฏิบัติตามข้อปฏิบัติ ตามมาตรา ๘๐ และมาตรา ๘๑ หรือฝ่าฝืนข้อห้ามตามมาตรา ๘๒ ผู้นั้นเป็นผู้กระทำผิดวินัย

➤ วินัยอย่างร้ายแรง (มาตรา ๘๔)

มาตรา ๘๔ การกระทำผิดวินัยในลักษณะดังต่อไปนี้ เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

- (๑) ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยทุจริต
- (๒) ละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง
- (๓) ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินสิบห้าวันโดยไม่มีเหตุอันสมควรหรือโดยมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ
- (๔) กระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง
- (๕) ดุหมิ่น เหยียดหยาม กดขี่ ช่มเหง หรือทำร้ายประชาชนผู้ติดต่อราชการอย่างร้ายแรง
- (๖) กระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุกหรือโทษที่หนักกว่าโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกหรือได้รับโทษที่หนักกว่าโทษจำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
- (๗) ละเว้นการกระทำหรือกระทำการใด ๆ อันเป็นการไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๘๑ หรือฝ่าฝืนข้อห้ามตามมาตรา ๘๒ อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง
- (๘) ละเว้นการกระทำหรือกระทำการใด ๆ อันเป็นการไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๘๑ (๑๑) หรือฝ่าฝืนข้อห้ามตามมาตรา ๘๒ (๑๐) ที่มีกฎ ก.ณ. กำหนดให้เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

➤ โทษทางวินัย

มาตรา ๘๗ ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ใดกระทำความผิดวินัย จะต้องได้รับโทษทางวินัย เว้นแต่มีเหตุอันควรงดโทษทางวินัยโทษทางวินัย มี ๕ สถาน ดังต่อไปนี้

(๑) ภาคทัณฑ์

(๒) ตัดเงินเดือน

(๓) ลดเงินเดือน

(๔) ปลดออก

(๕) ไล่ออก

การดำเนินการทางวินัย

➤ การดำเนินการทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง (มาตรา ๘๙ - ๙๑ และมาตรา ๙๕)

มาตรา ๘๙ เมื่อมีการกล่าวหาหรือมีกรณีเป็นที่สงสัยว่าข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ใดกระทำผิดวินัย ให้ผู้บังคับบัญชาที่มีหน้าที่ต้องรายงานให้ผู้บริหารท้องถิ่นทราบโดยเร็ว และให้ผู้บริหารท้องถิ่น ดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้โดยเร็วด้วยความยุติธรรมและโดยปราศจากอคติ

ผู้บริหารท้องถิ่นจะมอบหมายให้ผู้บังคับบัญชาระดับต่ำลงไปปฏิบัติแทนตามหลักเกณฑ์ที่ ก.ธ. กำหนดก็ได้

มาตรา ๙๐ เมื่อได้รับรายงานตามมาตรา ๘๙ หรือความดังกล่าวปรากฏต่อผู้บริหารท้องถิ่นให้ผู้บริหารท้องถิ่นรีบดำเนินการหรือสั่งให้ดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณาในเบื้องต้นว่ากรณีนี้มีมูลที่ควรกล่าวหาว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัยหรือไม่ ถ้าเห็นว่ากรณีไม่มีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยก็ให้ยุติเรื่องได้

ในกรณีที่เห็นว่ามีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยโดยมีพยานหลักฐานในเบื้องต้นอยู่แล้ว ให้ดำเนินการต่อไปตามมาตรา ๙๑ หรือมาตรา ๙๒ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๙๑ ในกรณีที่ผลการสืบสวนหรือพิจารณาตามมาตรา ๙๐ ปรากฏว่ากรณีมีมูลถ้าความผิดนั้นมิใช่เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงและได้แจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ พร้อมทั้งรับฟังคำชี้แจงของผู้ถูกกล่าวหาแล้ว ผู้บริหารท้องถิ่นเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำผิดตามข้อกล่าวหา ให้สั่งลงโทษตามควรแก่กรณี โดยไม่ต้องคณะกรรมการสอบสวนก็ได้

ในกรณีที่ผู้บริหารท้องถิ่นเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้กระทำผิดตามข้อกล่าวหา ให้สั่งยุติเรื่อง

มาตรา ๙๕ ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ใดกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ให้ผู้บริหารท้องถิ่นสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือนหรือลดเงินเดือนตามควรแก่กรณีให้เหมาะสมกับความผิด

ในกรณีมีเหตุอันควรลดหย่อน จะนำมาประกอบการพิจารณาลดโทษก็ได้ แต่สำหรับการลงโทษภาคทัณฑ์ให้ใช้เฉพาะกรณีกระทำผิดวินัยเล็กน้อย

ในกรณีกระทำผิดวินัยเล็กน้อยและมีเหตุอันควรงดโทษ จะงดโทษให้โดยให้ทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือ หรือว่ากล่าวตักเตือนก็ได้

การลงโทษตามมาตรานี้ ผู้บริหารท้องถิ่น จะมีอำนาจสั่งลงโทษผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาในสถานโทษและอัตราโทษใดได้เพียงใด ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.ถ.

➤ การดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรง (มาตรา ๙๒ – ๙๔ และมาตรา ๙๖)

มาตรา ๙๒ ในกรณีที่ผลการสืบสวนหรือพิจารณา ตามมาตรา ๙๐ ปรากฏว่ากรณีมีมูลอันเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงให้ผู้บริหารท้องถิ่น แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ในการสอบสวนต้องแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ พร้อมทั้งรับฟังคำชี้แจงของผู้ถูกกล่าวหาเมื่อคณะกรรมการสอบสวนดำเนินการเสร็จ ให้รายงานผลการสอบสวนและความคิดเห็นต่อผู้บริหารท้องถิ่น

ถ้าผู้บริหารท้องถิ่นเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้กระทำผิดตามข้อกล่าวหา ให้สั่งยุติเรื่อง แต่ถ้าเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำผิดตามข้อกล่าวหา ให้ดำเนินการตามมาตรา ๙๕ หรือมาตรา ๙๖ แล้วแต่กรณี

ห้ามมิให้โอนข้าราชการส่วนท้องถิ่นจนกว่าการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงดำเนินการเสร็จ

มาตรา ๙๓ การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน สำหรับกรณีที่ข้าราชการส่วนท้องถิ่นตำแหน่งต่างกัน หรือต่าง อปท. กัน ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยร่วมกันให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ข้าราชการส่วนท้องถิ่นใน อปท. เดียวกัน ที่ผู้บริหารท้องถิ่นถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยร่วมกับผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา ให้ประธาน อ.ก.ธ.จังหวัด โดยมติ อ.ก.ธ.จังหวัด เป็นผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

(๒) ข้าราชการส่วนท้องถิ่นต่าง อปท. กันถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยร่วมกันให้ผู้บริหารท้องถิ่น ร่วมกัน แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

(๓) สำหรับกรณีอื่น ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.ธ.

มาตรา ๙๔ หลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.ค.

ในกรณีที่เป็นการผิดที่ปรากฏชัดแจ้งตามที่กำหนดในกฎ ก.ค. จะดำเนินการทางวินัยโดยไม่ต้องสอบสวนก็ได้

มาตรา ๙๖ ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ใดกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงให้ลงโทษปลดออกหรือไล่ออก ถ้ามีเหตุอันควรลดหย่อนจะนำมาประกอบการพิจารณาลดโทษก็ได้ แต่ห้ามมิให้ลดโทษลงต่ำกว่าปลดออก

ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนหรือผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามมาตรา ๙๒ วรรคหนึ่ง หรือผู้มีอำนาจตามมาตรา ๙๓ เห็นว่าข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ใดกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ผู้บริหารท้องถิ่นส่งเรื่องให้ อ.ก.ค. จังหวัด ซึ่ง อปท. ของผู้ถูกกล่าวหาสังกัดอยู่พิจารณา เมื่อ อ.ก.ค.จังหวัด มีมติเป็นประการใด ให้ผู้บริหารท้องถิ่นสั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ค.

ในกรณีที่ผู้บริหารท้องถิ่น ไม่ใช้อำนาจตามมาตรา ๙๒ วรรคหนึ่ง มาตรา ๙๓ หรือมาตรานี้ ให้ประธาน อ.ก.ค.จังหวัด มีอำนาจดำเนินการตามมาตรา ๙๒ วรรคหนึ่ง มาตรา ๙๓ หรือมาตรานี้ได้

ผู้ใดถูกลงโทษปลดออก ให้มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญเสมือนว่าผู้นั้นลาออกจากราชการ

➤ การกันเป็นพยาน (มาตรา ๙๗)

มาตรา ๙๗ ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ใดให้ข้อมูลต่อผู้บังคับบัญชาหรือให้ถ้อยคำในฐานะพยานต่อผู้มีหน้าที่สืบสวนสอบสวนหรือตรวจสอบตามกฎหมาย อันเป็นประโยชน์และเป็นผลดียิ่งต่อทางราชการ ผู้บังคับบัญชาอาจพิจารณาให้บำเหน็จความชอบเป็นกรณีพิเศษได้

ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ใดอยู่ในฐานะที่อาจจะถูกกล่าวหาว่าร่วมกระทำผิดวินัยกับข้าราชการอื่น ให้ข้อมูลต่อผู้บังคับบัญชา หรือให้ถ้อยคำต่อบุคคลหรือคณะบุคคลตามวรรคหนึ่ง จนเป็นเหตุให้มีการสอบสวนพิจารณาทางวินัยแก่ผู้เป็นต้นเหตุแห่งการกระทำผิด ผู้บังคับบัญชาอาจใช้ดุลพินิจกันผู้นั้นไว้เป็นพยานหรือพิจารณาลดโทษทางวินัยตามควรแก่กรณีได้

ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ใดให้ข้อมูลหรือให้ถ้อยคำในฐานะพยาน อันเป็นเท็จให้ถือว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัยหลักเกณฑ์และวิธีการการให้บำเหน็จความชอบ การกันเป็นพยาน การลดโทษ และการให้ความคุ้มครองพยานให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.ถ.

กฎ ก.ถ. ว่าด้วยการคุ้มครองพยาน จะกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการที่สำนักงาน ก.ถ. หรือผู้บริหารท้องถิ่น จะดำเนินการย้าย โอน หรือดำเนินการอื่นใดโดยไม่ต้องได้รับความยินยอมหรือเห็นชอบจากผู้บริหารท้องถิ่น หรือผู้บังคับบัญชาของข้าราชการผู้นั้น และไม่ต้องปฏิบัติตามขั้นตอนหรือกระบวนการตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ก็ได้

➤ คณะกรรมการสอบสวนเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา (มาตรา ๙๘)

มาตรา ๙๘ ให้กรรมการสอบสวน ตามมาตรา ๙๒ วรรคหนึ่ง เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญาและให้มีอำนาจเช่นเดียวกับพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเพียงเท่าที่เกี่ยวกับอำนาจและหน้าที่ของกรรมการสอบสวน โดยเฉพาะให้มีอำนาจดังต่อไปนี้ ด้วยคือ

- (๑) เรียกให้กระทรวง กรม ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่นของรัฐ หรือห้างหุ้นส่วน บริษัท ชี้แจงข้อเท็จจริง ส่งเอกสารและหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ส่งผู้แทนหรือบุคคลในสังกัดมาชี้แจงหรือให้ถ้อยคำเกี่ยวกับเรื่องที่สอบสวน
- (๒) เรียกผู้ถูกกล่าวหาหรือบุคคลใดๆ มาชี้แจงหรือให้ถ้อยคำ หรือส่งเอกสารและหลักฐานเกี่ยวกับเรื่องที่สอบสวน

➤ การดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรงแก่ผู้ที่พ้นจากราชการไปแล้ว (มาตรา ๙๙)

มาตรา ๙๙ ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ใดมีกรณีถูกกล่าวหาเป็นหนังสือว่ากระทำหรือละเว้นกระทำการใดที่เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ถ้าเป็นการกล่าวหาต่อผู้บังคับบัญชาของผู้นั้นหรือต่อผู้มีหน้าที่สืบสวนหรือตรวจสอบตามกฎหมายฯ หรือเป็นการกล่าวหาโดยผู้บังคับบัญชาของผู้นั้น หรือมีกรณีถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา อันมิใช่ความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทที่ไม่เกี่ยวกับราชการหรือความผิดลหุโทษ แม้ภายหลังผู้นั้นออกจากราชการไปแล้ว โดยมีใช้เพราะเหตุตาย ผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยมีอำนาจ ดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณาและดำเนินการทางวินัยตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้ต่อไปได้เสมือนว่าผู้นั้นมิได้ออกจากราชการ ทั้งนี้ ผู้บริหารท้องถิ่นต้องดำเนินการสอบสวนตามมาตรา ๙๒ ภายใน ๑๘๐ วัน นับแต่วันที่ผู้นั้นพ้นจากราชการ

ในกรณีถ้าผลการสอบสวนพิจารณาปรากฏว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงก็ให้งดโทษ

➤ การสั่งพักราชการหรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน (มาตรา ๑๐๐)

มาตรา ๑๐๐ ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ใดมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำการผิดวินัยอย่างร้ายแรงจนถูกตั้งกรรมการสอบสวนหรือถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา เว้นแต่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ ผู้บริหารท้องถิ่นโดยความเห็นชอบของ อ.ก.ค. จังหวัด มีอำนาจสั่งพักราชการ หรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนเพื่อรอฟังผลการสอบสวนหรือพิจารณาหรือผลแห่งคดีได้

ถ้าภายหลังปรากฏผลการสอบสวนหรือพิจารณาว่าผู้นั้นมิได้กระทำความผิดหรือกระทำผิดไม่ถึงกับจะถูกลงโทษปลดออกหรือไล่ออก และไม่มีกรณีที่จะต้องออกจากราชการด้วยเหตุอื่น ก็ให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติราชการหรือกลับเข้ารับราชการในตำแหน่งตามเดิมหรือตำแหน่งอื่นในประเภทเดียวกันและระดับเดียวกันหรือในตำแหน่งประเภทและระดับที่ ก.ค. กำหนด ทั้งนี้ ผู้นั้นต้องมีคุณสมบัติตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้น

เมื่อได้มีการสั่งให้ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ใดพักราชการหรือออกจากราชการไว้ก่อนแล้ว ภายหลังปรากฏว่าผู้นั้นมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงในกรณีอื่นอีก ผู้บริหารท้องถิ่นมีอำนาจดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณา และแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ตลอดจนดำเนินการทางวินัยตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้ต่อไปได้

ในกรณีที่สั่งให้ผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนกลับเข้ารับราชการ หรือสั่งให้ผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนออกจากราชการด้วยเหตุอื่นที่มีใช้เป็นการลงโทษเพราะกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ก็ให้ผู้นั้นมีสถานภาพเป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่น ตลอดระยะเวลาระหว่างที่ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนเสมือนว่าผู้นั้นเป็นผู้ถูกสั่งพักราชการ

เงินเดือน เงินอื่นที่จ่ายเป็นรายเดือน และเงินช่วยเหลืออย่างอื่น และการจ่ายเงินดังกล่าวของผู้ถูกสั่งพักราชการ และผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ให้เป็นไปตามกฎหมายหรือระเบียบว่าด้วยการนั้น

การสั่งพักราชการให้สั่งพักตลอดเวลาที่สอบสวนหรือพิจารณา เว้นแต่ผู้ถูกสั่งพักราชการผู้ใดได้ร้องทุกข์ตามมาตรา ๑๑๘ และผู้มีอำนาจพิจารณาคำร้องทุกข์เห็นว่าสมควรสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการก่อนการสอบสวนหรือพิจารณาเสร็จสิ้นเนื่องจากพฤติการณ์ของผู้ถูกสั่งพักราชการไม่เป็นอุปสรรคต่อการสอบสวนหรือพิจารณา และไม่ก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยต่อไป หรือเนื่องจากการดำเนินการทางวินัยได้ล่วงพ้นหนึ่งปีนับแต่วันพักราชการแล้วยังไม่แล้วเสร็จ และผู้ถูกสั่งพักราชการไม่มีพฤติกรรมดังกล่าว ให้ผู้มีอำนาจสั่งพักราชการสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการก่อนการสอบสวนหรือพิจารณาเสร็จสิ้น ทั้งนี้ให้นำมาใช้บังคับกับกรณีถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนด้วย

หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการสั่งพักราชการ การสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ระยะเวลาให้พักราชการ และให้ออกจากราชการไว้ก่อน การให้กลับเข้าปฏิบัติราชการหรือกลับเข้ารับราชการและการดำเนินการเพื่อเป็นไปตามผลการสอบสวนหรือพิจารณาให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.ค.

การรายงานการดำเนินการทางวินัย

มาตรา ๑๐๑ เมื่อผู้บริหารท้องถิ่นได้ดำเนินการทางวินัยและสั่งยุติเรื่องหรืองดโทษหรือสั่งลงโทษทางวินัยแก่ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ใดแล้วให้รายงานไปยัง อ.ก.ธ.จังหวัด

ทั้งนี้ การรายงานให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.ธ. เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสม และความยุติธรรม หาก อ.ก.ธ. จังหวัด เห็นว่าการดำเนินการทางวินัยเป็นการไม่ถูกต้อง หรือไม่เหมาะสม หรือไม่ยุติธรรม และมีมติเป็นประการใดให้ผู้บริหารท้องถิ่นสั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น

เมื่อได้รับแจ้งมติ อ.ก.ธ. จังหวัด ให้ผู้บริหารท้องถิ่นดำเนินการให้เป็นไปตามมตินั้น ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งมติ

ในกรณีที่ผู้ถูกลงโทษได้อุทธรณ์คำสั่งลงโทษต่อ ก.ธ. ให้ อ.ก.ธ. จังหวัด แจ้งมติต่อ ก.ธ. ประกอบการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์

มาตรา ๑๐๔ กรณีที่ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ใดถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดร่วมกับผู้บริหารท้องถิ่น เมื่อข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้นั้นถูกลงโทษทางวินัย และผลการสอบสวนปรากฏว่าผู้บริหารท้องถิ่นได้ร่วมกระทำผิดด้วย ให้ อ.ก.ธ. จังหวัด รายงานไปยัง ก.ธ.

เมื่อ ก.ธ. ได้พิจารณาพฤติกรรมการกระทำผิดแล้วมีมติว่า ผู้บริหารท้องถิ่น มีมูลกรณีกระทำผิดร่วมด้วยในฐานะใด ให้ประธานกรรมการส่งรายงานและเอกสารที่มีอยู่ พร้อมทั้งความเห็นไปยังผู้กำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น เพื่อพิจารณาดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจในฐานะความผิดที่ ก.ธ. ได้มีมติโดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนหรือดำเนินการอีกและให้ถือว่า รายงาน เอกสารและความคิดเห็นของ ก.ธ. เป็นสำนวนการสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวนหรือการดำเนินการตามกฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นั้น หรือ กฎ ประกาศ หรือข้อบังคับว่าด้วยการนั้น

การสั่งให้ข้าราชการท้องถิ่นออกจากราชการ

มาตรา ๑๐๗ ผู้บริหารท้องถิ่นมีอำนาจสั่งให้ข้าราชการส่วนท้องถิ่นออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญ เหตุทดแทนตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่นได้ ในกรณีดังต่อไปนี้

- (๑) เมื่อข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ใดเจ็บป่วยไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ราชการของตนได้โดยสม่ำเสมอ
- (๒) เมื่อข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ใดสมัครไปปฏิบัติงานใดๆ ตามความประสงค์ของทางราชการ
- (๓) เมื่อข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ใดขาดคุณสมบัติทั่วไป หรือมีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดไว้
- (๔) เมื่อทางราชการเลิกหรือยุบหน่วยงานหรือตำแหน่งที่ข้าราชการส่วนท้องถิ่นปฏิบัติหน้าที่หรือดำรงอยู่ สำหรับผู้ที่ออกจากราชการในกรณีนี้ให้ได้รับเงินชดเชยตามหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขที่ ก.ค. กำหนดด้วย
- (๕) เมื่อข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ใดไม่สามารถปฏิบัติราชการให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลในระดับอันเป็นที่พอใจของทางราชการ
- (๖) เมื่อข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ใดหย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการบกพร่องในหน้าที่ราชการหรือประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ราชการถ้าให้ผู้นั้นรับราชการต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ราชการ

- (๓) เมื่อข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ใดมีกรณีถูกสอบสวนว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ผลการสอบสวนไม่ได้ความแน่ชัดพอที่จะลงโทษ แต่มีมลทินหรือมัวหมองในกรณีที่ถูกสอบสวน ถ้าให้รับราชการต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ราชการ
- (๔) เมื่อข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ใดต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกในความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษหรือต้องรับโทษจำคุกโดยคำสั่งของศาลซึ่งยังไม่ถึงกับจะต้องถูกลงโทษปลดออกหรือไล่ออก

การสั่งให้ออกจากราชการตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ ก.ธ. กำหนด

มาตรา ๑๐๘ การสั่งให้ข้าราชการส่วนท้องถิ่นออกจากราชการ ต้องได้รับความเห็นชอบจาก อ.ก.ธ.จังหวัด ก่อน ตามหลักเกณฑ์ที่ ก.ธ. กำหนด

การอุทธรณ์

มาตรา ๑๑๐ ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ใดถูกสั่งลงโทษ หรือถูกสั่งให้ออกจากราชการ ตามมาตรา ๑๐๗ (๑) (๓) (๕) (๖) (๗) และ (๘) หรือถูกสั่งพักราชการหรือให้ออกจากราชการไว้ก่อน ตามมาตรา ๑๐๐ ผู้นั้นมีสิทธิอุทธรณ์ต่อ ก.ธ. ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันทราบหรือถือว่าทราบคำสั่ง

การอุทธรณ์และการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามที่กำหนด
ในกฎ ก.ธ.

มาตรา ๑๑๑ ในการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ ก.ธ. จะพิจารณาวินิจฉัยเองหรือจะตั้ง คณะอนุกรรมการคณะหนึ่งหรือหลายคณะ เพื่อทำหน้าที่เป็นผู้พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ แทน ก.ธ. ก็ได้

คณะอนุกรรมการ ต้องมีกรรมการ ก.ธ. เป็นประธานกรรมการในคณะอนุกรรมการ

มาตรา ๑๑๒ เมื่อ ก.ถ. พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์แล้วให้ผู้บริหารท้องถิ่นดำเนินการให้เป็นไปตาม คำวินิจฉัยนั้นภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำวินิจฉัยของ ก.ถ.

ในกรณีที่ผู้อุทธรณ์ไม่เห็นด้วยกับคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของ ก.ถ. ให้ฟ้องคดีต่อศาล ปกครองสูงสุด ภายใน ๙๐ วันนับแต่วันที่ทราบคำวินิจฉัยของ ก.ถ.

มาตรา ๑๑๖ ในการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ให้ ก.ถ. มีอำนาจไม่รับอุทธรณ์ ยกอุทธรณ์หรือมีคำ วินิจฉัยชี้แจงหรือยกเลิกคำสั่งลงโทษและให้เยียวยาความเสียหายให้ผู้อุทธรณ์หรือให้ดำเนินการ อื่นใดเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมตามระเบียบที่ ก.ถ. กำหนด

การวินิจฉัยชี้แจงหรือให้ดำเนินการอื่นตามวรรคหนึ่ง ก.ถ. จะให้เพิ่มโทษไม่ได้ เว้นแต่ อ.ก.ถ. จังหวัด เสนอความเห็นให้เพิ่มโทษ

การร้องทุกข์

มาตรา ๑๑๘ ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ใดเห็นว่าผู้บริหารท้องถิ่น หรือผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจหน้าที่ปฏิบัติ ต่อตนโดยไม่ถูกต้องหรือไม่ปฏิบัติต่อตนให้ถูกต้องตามกฎหมายหรือมีความคับข้องใจอันเกิดจากการปฏิบัติ หรือไม่ปฏิบัติของผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บังคับบัญชาต่อตนและเป็นกรณีที่ไม่มีสิทธิอุทธรณ์ ผู้นั้นมีสิทธิร้องทุกข์ ต่อผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไปตามลำดับ แต่ถ้าผู้บังคับบัญชาซึ่งเป็นเหตุเกิดจากผู้บริหารท้องถิ่น ให้ร้องทุกข์ ต่อ อ.ก.ถ. จังหวัด

เมื่อผู้บังคับบัญชาหรือ อ.ก.ถ. จังหวัด ได้วินิจฉัยคำร้องทุกข์เป็นประการใดแล้วให้คำวินิจฉัยนั้น เป็นที่สุดและให้ผู้บริหารท้องถิ่นและผู้ที่เกี่ยวข้องดำเนินการให้เป็นไปตามคำวินิจฉัยนั้น

การร้องทุกข์ เหตุแห่งการร้องทุกข์ การพิจารณาและระยะเวลาการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ การวินิจฉัยคำร้องทุกข์ และการเยียวยาความเสียหายให้ผู้ร้องทุกข์ให้เป็นไปตามที่ ก.ถ. กำหนด

การบริหารงานบุคคลของลูกจ้างและพนักงานจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

มาตรา ๑๒๑ การบริหารงานบุคคลของลูกจ้างและพนักงานจ้างของ อปท. ให้เป็นไปตามมาตรฐานที่ ก.ธ. กำหนด

มาตรา ๑๒๒ พนักงานจ้างตามภารกิจที่มีลักษณะงานเช่นเดียวกับลักษณะงานของข้าราชการส่วนท้องถิ่นใน อปท. ใด จะมีจำนวนรวมกันเกินกว่าร้อยละ ๒๕ ของจำนวนอัตรากำลังข้าราชการใน อปท. นั้น ไม่ได้

กรณีที่ อปท. ใดมีความจำเป็นอันมิอาจหลีกเลี่ยงได้และเพื่อประโยชน์ของทางราชการ ก.ธ. อาจมีมติอนุมัติให้มีจำนวนพนักงานจ้างตามภารกิจที่มีชื่อตำแหน่งเช่นเดียวกันกับชื่อตำแหน่งข้าราชการส่วนท้องถิ่นใน อปท. นั้นเกินกว่าจำนวนที่กำหนดได้ และมติในเรื่องดังกล่าวให้ถือเสียงข้างมากซึ่งไม่น้อยกว่า สี่ในห้าของจำนวนกรรมการที่มาประชุม

มาตรการกำกับดูแลการบริหารงานบุคคล

มาตรา ๑๒๔ เมื่อความปรากฏต่อ ก.ธ. และ ก.ธ. ได้พิจารณาพฤติกรรมแห่งการกระทำผิดแล้วมีมติว่าผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ใดมีมูลกรณีกระทำผิดฐานปฏิบัติโดยขัดหรือแย้งหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ ก.ธ. แจ้งมติไปยังผู้บริหารท้องถิ่น เพิกถอน แก้ไขให้ถูกต้องหรือยุติการดำเนินการนั้นภายในระยะเวลาที่กำหนด

ในกรณีที่ผู้ไม่ปฏิบัติตามมติ ก.ธ. เป็นผู้บริหารท้องถิ่น ให้ประธานกรรมการส่งรายงานและเอกสารที่มีอยู่ พร้อมทั้งความเห็นไปยังผู้กำกับดูแล อปท. เพื่อพิจารณาดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจในฐานความผิดที่ ก.ธ. ได้มีมติ โดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนหรือดำเนินการอื่นให้ถือว่ารายงานเอกสารและความเห็นของ ก.ธ. เป็นสำนวน การสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวนหรือดำเนินการตามกฎหมายจัดตั้ง อปท. หรือกฎ ประกาศ ข้อบังคับว่าด้วยการนั้น

การดำเนินการดังกล่าว ก.ธ. อาจมอบหมายให้ อ.ก.ธ. จังหวัด ดำเนินการแทนตามระเบียบที่ ก.ธ. กำหนดได้

การดำเนินการตามวรรคหนึ่งไม่กระทบกระเทือนถึงการใดที่ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ซึ่งตกอยู่ภายใต้ผลของการดำเนินการดังกล่าวที่ได้ปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจ และการรับเงินเดือนหรือประโยชน์อื่นใดที่ได้รับไปแล้ว หรือมีสิทธิ จะได้รับจากทางราชการในระหว่างที่ได้รับการบรรจุ แต่งตั้ง หรือเลื่อนตำแหน่งนั้น แต่จะอ้างสถานภาพที่เคยได้รับการบรรจุ แต่งตั้ง หรือเลื่อนตำแหน่งดังกล่าวมาเป็นเหตุให้เกิดสิทธิใดๆ อีกไม่ได้ ในการนี้หากผู้บังคับบัญชา ซึ่งมีอำนาจตามมาตรา ๕๐ ดำเนินการแก้ไขการสั่งให้ข้าราชการส่วนท้องถิ่นกลับไปดำรงตำแหน่งเดิมแล้ว ให้ผู้นั้นได้รับเงินเดือนในระดับตำแหน่ง เดิมก่อนเลื่อนตำแหน่ง

มาตรา ๑๒๕ กรณีผู้บริหารท้องถิ่นผู้ใดไม่ดำเนินการตามมาตรา ๕๖ ภายในกำหนดเวลาโดยไม่มีเหตุผลความจำเป็นอันสมควร ให้ประธานกรรมการโดยความเห็นชอบของ ก.ถ. เป็นผู้ใช้อำนาจของผู้บริหารท้องถิ่นและแต่งตั้งข้าราชการส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็นผู้ที่ผ่านการทดสอบจากบัญชีรายชื่อตาม มาตรา ๔๕ และมีคุณสมบัติตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งแทนตำแหน่งที่ว่างนั้นได้

มาตรา ๑๒๗ ในกรณีที่ผู้บริหารท้องถิ่น ไม่ดำเนินการตามมาตรา ๖๘ มาตรา ๘๙ มาตรา ๑๐๑ มาตรา ๑๑๒ และมาตรา ๑๒๔ ภายในเวลาที่ ก.ถ. กำหนด โดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้ถือว่าเป็นการละเลยไม่ปฏิบัติตามหรือปฏิบัติการไม่ชอบด้วยหน้าที่อำนาจ และให้ผู้ว่าราชการจังหวัดดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป